

درگذشتگان

آیت‌الله آصفی

حضرت مستطاب آیت‌الله حاج شیخ محمد مهدی آصفی، یکی از بیدارگران و مصلحان و عالمان روشن بین و روشن فکر و آینده نگر امت اسلامی بود که همیشه عمرش را در خدمت به ثقلین - قرآن و عترت (علیهم السلام) - گذرانید و ده‌ها اثر نفیس در تفسیر و فقه و کلام اسلامی از خود به یادگار نهاد.

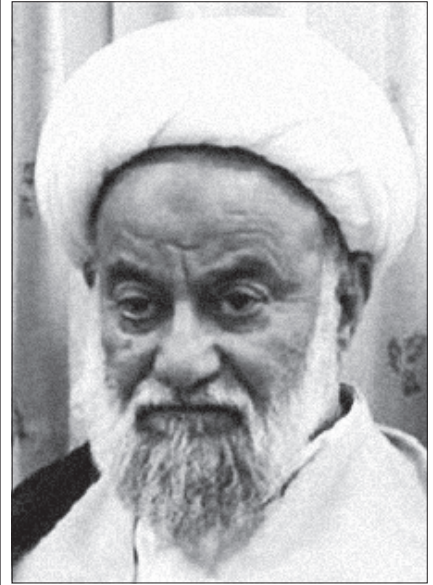
فقید سعید در سال ۱۳۱۷ ش (۱۳۵۷ق) در نجف اشرف، در بیت علم و فضیلت زاده شد. پدرش مرحوم حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ علی محمد آصفی بروجردی (۱۳۳۲ - ۱۳۸۹ق) - از شاگردان آیات عظام آقایان: حکیم، خوبی، شاهرودی و سید عبدالهاد شیرازی - و مادرش صبیئه محترمه فقیه نامی آیت‌الله حاج شیخ محمد تقی بروجردی (۱۳۱۵ - ۱۳۹۱) صاحب نهیة الافکار و نهج الهمدی بود. آن مرحوم در اوان نوجوانی به تحصیل علوم دینی روی آورد و ادبیات را نزد مرحوم مدرس افغانی و سطوح عالیہ را هم نزد حضرات آیات: شیخ مجتبی لنکرانی، شیخ صدرا بادکوبه‌ای، شید محمد رضا مظفر، سید محمد جعفر جزایری مروج، شیخ مسلم ملکوت و مرحوم پدرش فرا گرفت و پس از آن به دروس خارج آیات عظام: آقای حکیم، میرزا باقر زنجانی، حاج شیخ حسین حلی، سید محمد روحانی، امام خمینی، سید عبدالله شیرازی و بیس از همه آیت‌الله العظمی خوبی حاضر شد و همزمان در دانشگاه بغداد، در رشته معارف اسلامی شرکت کرد و موفق به اخذ درجه

فوق لیسانس گردید. وی افزون بر این دروس، از درس‌های هیأت و هندسه و ریاضیات استاد شیخ مرتضی مدرس گیلانی و دروس تفسیر و نهج البلاغه آیت‌الله حاج شیخ محمد علی سرابی بهره برد و همزمان به تألیف و تدریس و فعالیت‌های سیاسی روی آورد و همراه با دوستان همفکرش، حضرات آیات: سید مرتضی عسکر، سید کاظم حایری، سید محمد حسین فضل‌الله، شیخ عبدالهادی فضلی و شیخ محمد مهدی شمس‌الدین، «حزب الدعوة الاسلامیة» را به رهبری آیت‌الله شهید سید محمد باقر صدر پدید آورد و سال‌ها در شورای رهبری حزب حضور داشت و در این جایگاه بیش از سی سال به مبارزه و مجاهده با رژیم بعث عراق برخاست و در این راه به رنج هجرت و جهاد دچار آمد و سالیان فراوان از عمرش را در کویت و ایران گذرانید. او از سال ۱۳۸۳ ق تا ۱۳۹۰ ق (هفت سال) در کویت ماند و در آنجا به اقامه جماعت در «جامع الامام النقی» و اداره «موسسه التوحید» و تألیف و تدریس گذرانید و در سال ۱۳۹۰ ق به حوزه علمیه قم آمد و به تحصیل در محضر آیات عظام: آقای گلیپگانی و حاج میرزا هاشم آملی و تدریس علوم: فقه و تفسیر و کلام و فلسفه و تألیف پرداخت و از آیت‌الله آملی به دریافت اجازه اجتهاد نائل آمد (و پس از آن هم از آیت‌الله حاج شیخ محمد رضا آل یاسین به اجازه اجتهاد نائل آمد). فقید سعید پس از پیروزی انقلاب اسلامی، دایره فعالیت‌های علمی و سیاسی خویش را گسترش داد و رهبری «حزب الدعوة الاسلامیة» را بر عهده گرفت و به سازماندهی نیروهای معارض رژیم بعث عراق - همراه با رهبران مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق به رهبری آیت‌الله شهید سید محمد باقر حکیم - و ایراد سخنرانی و مصاحبه‌ها و مقالات و سرپرستی

مؤسسات خیریه - موسسه خیریه امام باقر که سرپرستی و کمک‌رسانی به خانواده‌های نیازمند عراقی و افغانی را بر عهده دارد، مدرسه علمیه امام رضا (برادران) و مدرسه علمیه بنت‌الهدی (خواهران)، موسسه دارالتوحید (کویت و تهران)، مدارس دینی در ایران و عراق و افغانستان، سه مجتمع مسکونی (در قم و مشهد و نجف) که سرپناه ده‌ها خانوار یتام و بیوه‌زنان است - پرداخت. وی در راستای روشننگری و بیداری اسلامی به ده‌ها کشور آسیایی و اروپایی مسافرت کرد و سرانجام ریاست «مجمع جهانی اهل بیت» را پذیرفت و پس از چندین سال خدمت به ساحت مقدس تشیع، در سمت نمایندگی رهبر انقلاب در نجف اشرف مستقر شد و به خدمات خویش ادامه داد.

او کارنامه‌ای درخشان از تلاش علمی و اجتماعی بخصوص توجه به محرومان و مستضعفان داشت. حضرت حجت الاسلام و المسلمین آقای سید جواد شهرستانی می‌فرماید:

آیت‌الله آصفی از چهره‌هایی است که من معتقد هستم کارهای زیادی کرده و قدم‌های زیادی برداشته و کارهایشان مخلصانه و صادقانه بوده است. یاد می‌آید جلسه‌ای تشکیل دادیم و مرحوم آقای حکیم، آصفی و حایری و مجموعه‌ای از عراقی‌ها بودند و از این طرف هم آقای سعادت استاندار وقت قم و مرحوم آقای شیخ حسن ابراهیمی رئیس وقت اداره اتباع از تهران حضور داشتند که صحبت‌هایی در خصوص مهاجریان عراقی مطرح شد. وقتی نوبت آیت‌الله آصفی شد که صحبت کنند، ایشان که سخنگوی حزب الدعوة بود، اسم عراقی‌ها را نیاورد و گفت می‌خواهم بینم برای افغانی‌ها چرا این کار را نمی‌کنید؟ رفت به طرف افغانی‌ها،

یعنی خارج از محدوده جلسه و من واقعاً خوشحال شدم، اما تعجبم این بود که چرا؟ به جلسه ارتباط ندارد و صحبت کردیم و آنها هم صحبت کردند. بعد از جلسه علت را پرسیدم که جواب خیلی منطقی و زیبایی را دادند و گفتند که عراقی‌ها آقایان حکیم، شهرستانی و حایری را دارند، اما افغانی‌ها کسی را ندارند در موردشان صحبت کند و واقعاً احساس کردم اگر اینجا نگویم جای دیگر نمیتوانم بگویم. اینجا موردی است که از افغانی‌ها دفاع کنم و برای همین احساس مسئولیت کردم. همین مقدار درباره روحیه آیت‌الله اصفی بدانیم که واقعاً قدم‌های خوبی در این زمینه و خصوصاً برای ایتم افغانه و عراقی مؤسسات خیریه برداشته‌اند.

همگان شاهد زندگی ساده و زاهدانه ایشان در یکی از محلات دورافتاده و فقیرنشین قم بودند، در حالی که بسیاری از تجار ثروتمند کویته و عراقی برای ایشان خانه و اتومبیل می‌خریدند و ایشان آنها را می‌فروخت و صرف ایتم و نیازمندان و بیوه‌زنان می‌نمود.^۱ ده‌ها کتاب و صدها مقاله و مصاحبه و سخنرانی هم حاصل بیش از نیم قرن تلاش علمی وی است که صدیق ارجمند آقای علی‌اکبر زمانی نژاد تمام آنها را در «کتابشناسی و مآخذشناسی علامه شیخ محمد مهد آصفی» گرد آورده است.

۱. خاطراتی از آن در کتاب «اسوه زهد و جهاد و اجتهاد» آمده است.

- برخی از آثارش عبارتند از:
۱. فی رحاب القرآن (۱۴ ج). تفسیر موضوعی قرآن که به نام «در آیینۀ وحی» در ۱۰ ج به فارسی ترجمه شده است.
  ۲. فی رحاب عاشورا (۵ ج)، شامل ۵۵ مقاله درباره امام حسین و عاشورا است.
  ۳. المجموعة الفقهية (شامل: الجهاد و ولاية الامر می‌باشد).
  ۴. المجموعة الحركية (شامل بحثهایی درباره انقلاب اسلامی ایران و ولایت فقیه و خط امام می‌باشد).
  ۵. سلسلة الثقافة الاسلامية (۱۳۲ رساله و کتاب)
  ۶. مجموعه مقالات عربی (۱۵۰ مقاله)
  ۷. مجموعه مقالات فارسی (۶۰ مقاله).
  ۸. مجموعه مصاحبه‌ها (۱۷ مصاحبه)
  ۹. مجموعه مقدمه‌ها (۳۴ مقدمه)
  ۱۰. مجموعه پیامها و اعلامیه‌ها

سرانجام آن مرحوم در ۷۷ سالگی، در روز پنجشنبه ۱۴ خرداد ۱۳۹۴ (۱۶ شعبان ۱۴۳۶ ق) بدرود حیات گفت و پیکر پاکش روز جمعه ۱۵ خرداد، پس از تشییع باشکوه و نماز آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی بر آن به نجف اشرف انتقال داده شد و در بقعة العلماء قبرستان وادی السلام به خاک سپرده شد. در پی رحلت وی، پیام‌های تسلیت متعدد از سوی مراجع عظام تقلید و شخصیت‌های نظام صادر شد. مقام معظم رهبری در پیام تسلیت خویش فرمود:

با تأثر و تأسف فراوان خبر درگذشت عالم محقق و مجاهد، مرحوم آیت‌الله آقای حاج شیخ مهدی اصفی رحمت‌الله علیه را دریافت کردم. ایشان فقیهی نواندیش و متکلمی ماهر و نویسنده پرکار و اثرگذار بود و ده‌ها کتاب مفید و ناظر به مسائل مورد ابتلا در حوزه عقاید و کلام و فقه، ثمره عمر بابرکت ایشان است. آن مرحوم همچنین در عرصه مبارزات سیاسی و اجتماعی در عراق، از سابقه‌ای درخشان برخوردار بود و فکر سنجیده و تحلیل عمیق از مسائل منطقه، در شمار ویژگی‌های این شخصیت جامع الاطراف محسوب می‌گشت. زهد و بی‌رغبتی به تمتعات

مادی و تن‌سپردن به معشیت و زیست فقیرانه طلبگی از خصوصیات برجسته دیگر این روحانی عالی‌قدر بود. سال‌ها تحمل زحمت نمایندگی این جانب در نجف اشرف، حق بزرگی را از آن مرحوم بر عهده این جانب می‌گذارد که امید دارم لطف و رحمت الهی حق‌گزار همه خدمات علمی و دینی و اجتماعی ایشان باشد.

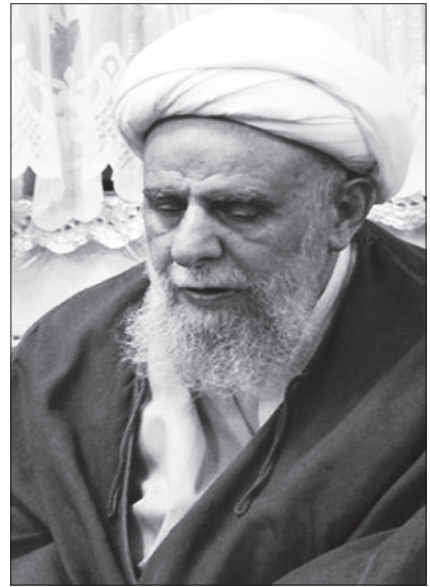
به عموم بازماندگان ایشان و نیز به دوستان و ارادتمندان و مستفیدان از آن مرحوم تسلیت عرض می‌کنم و علو درجات و رحمت و مغفرت حضرت احدیت را برای ایشان مسئلت می‌کنم.

آیت‌الله امینیان

حضرت مستطاب آیت‌الله آقای حاج شیخ مختار (محمدعلی) امینیان، یکی از علمای بزرگ استان گیلان و امام جمعه آستانه اشرفیه بود.

آن مرحوم در سال ۱۳۰۵ ش (۱۳۴۵ ق) در روستای «فتیده» از توابع لنگرود که زادگاه و خواستگاه علمای بزرگی مانند حضرات آیات: حاج سیدمرتضی لنگرودی و شیخ علی‌اکبر فتیهدی و شیخ عیسی فتیهدی لنگرودی بود زاده شد و پس از تحصیل ابتدایی، در ۱۸ سالگی (۱۳۲۳) به قم آمد و به تحصیل علوم دینی پرداخت.

وی سطوح را به همراه دوست گرامی اش آیت‌الله حاج شیخ محمدعلی فیض لاهیجی (متولد: ۱۳۴۳ ق / ۱۳۰۳ ش) نزد حضرات آیات: شهید مطهری (مطول)، شهید صدوقی (شرح لمعه)، سلطانی طباطبایی (رسائل و مکاسب و کفایه) آموخت و پس از آن به دروس خارج فقه آیت‌الله العظمی بروجردی و فقه و اصول آیات عظام: امام خمینی، آقای گلپایگانی، آقای محقق داماد، حاج شیخ عبدالنبی عراقی، میرزا هاشم آملی، حاج سیدمرتضی لنگرودی، آقای شریعتمدار و آقای بهجت و درس حکمت و فلسفه علامه طباطبایی حاضر شد و بهره‌های فراوان برد و

همزمان به تدریس ادبیات و سطوح پرداخت و شاگردان فراوان تربیت نمود و امتحانات حوزه قم را هم بر عهده گرفت.

وی در طول مبارزات روحانیت بر علیه رژیم شاه به رهبری امام خمینی، مردانه به میدان آمد و در نشر و پخش بیانات و اعلامیه‌های حضرت امام در استان گیلان و شهر لنگرود نقش داشت و به ویژه در سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ رهبری تظاهرات مردم لنگرود را بر عهده داشت و غالب سخنرانی‌ها و اعلام مواضع انقلاب را انجام می‌داد.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به رشت مهاجرت کرد و امامت جماعت مسجد گلشن و امامت (موقت) جمعه رشت و نمایندگی امام در دانشگاه گیلان را پذیرفت و به پاکسازی استان گیلان از کید و مگر گروهک‌های انحرافی پرداخت. در سال ۱۳۶۱ ش به سمت امام جمعه آستانه اشرفیه برگزیده شد و بدین شهر مهاجرت کرد و به فعالیت‌های دینی و علمی پرداخت. تدریس سطوح، تألیف، اقامه جماعت، ساخت و ساز مدارس و مساجد (مانند: مسجد جامع روستای فتیده و مسجد اهل‌البیت آستانه اشرفیه) و منازل برای زلزله‌زدگان شمال کشور از جمله فعالیت‌های وی بود. در دوران جنگ تحمیلی عراق هم حضور جدی داشت و در این راستا فرزندش طلبه شهید محمدتقی امینیان هم در بهمن ۶۵ در عملیات کربلای ۵ به خیل

شهیدان انقلاب اسلامی پیوست. وی سه دوره متوالی از استان گیلان به عنوان نماینده مردم در مجلس خبرگان رهبری برگزیده شد و خدمات بسیاری به مردم استان نمود.

از آثار وی است:

۱. مبانی اخلاق اسلامی.
۲. مبانی فلسفه اسلامی.
۳. از اسلام تا ارتداد.
۴. قره العین (درباره نماز).
۵. شقایق.

کتاب‌های غیرچاپی

۱. میزان اندیشه (در منطق)
۲. حسن الختام (در علم کلام).
۳. دیوان شعر.
۴. رساله در: سنخیت.
۵. رساله در: عناوین ثانویه.
۶. مسائل مستحدثه (روابط اجتماعی دختران و پسران، شرکت زنان در فعالیت‌های اجتماعی، تقیه، مسائل جدید پزشکی).
۷. تفسیر آیات منتخبه.

آن مرحوم در ۸۹ سالگی، در صبح روز چهارشنبه ۲۰ خرداد ۱۳۹۴ (۲۲ شعبان ۱۴۳۶ ق) بدرود حیات گفت و پیکر پاکش صبح روز پنجشنبه ۲۱ خرداد تشییع و پس از نماز آیت‌الله حاج شیخ زین‌العابدین قربانی - امام جمعه رشت - در صحن حرم مطهر سیدجلال‌الدین اشرف به خاک سپرده شد. مقام معظم رهبری در پیام تسلیت خویش فرمود:

درگذشت روحانی عالیقدر مرحوم حجت‌الاسلام و المسلمین جناب آقای امینیان، نماینده گیلان در مجلس خبرگان و امام جمعه فاضل و خدوم آستانه اشرفیه را به مردم وفادار و عزیز آن خطه ارزشمند و به همه ارادتمندان و شاگردان آن مرحوم و جامعه علمی گیلان و به طور ویژه به خاندان محترم و بازماندگان گرامی ایشان تسلیت می‌گوییم.

وزانت علمی و آراستگی اخلاقی و متانت و ادب

رفتاری در آن روحانی محبوب سرمایه‌ای معنوی برای گیلان بود و فقدان آن خلایق است که به توفیق الهی و به همت دانشوران باید جبران شود. انشاءالله. رحمت و مغفرت الهی را برای آن مرحوم مسألت می‌نمایم.

سیدعلی خامنه‌ای / ۲۲ خرداد ۱۳۹۴

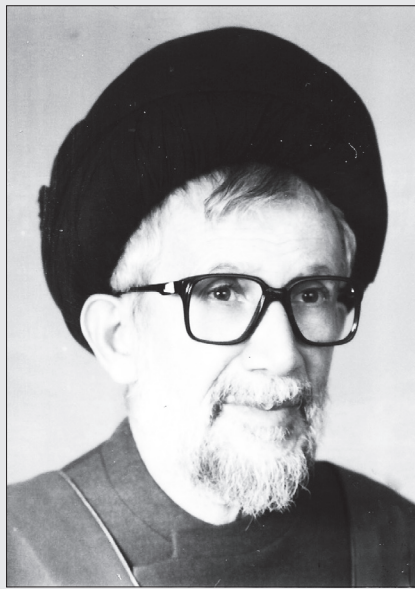
حجت‌الاسلام مصباحی

حضرت مستطاب حجت‌الاسلام و المسلمین آقای حاج سیدمجدالدین مصباحی، یکی از علمای محترم شیراز و خطیب نامی استان فارس بود.

آن مرحوم در سال ۱۳۴۸ ق (۱۳۰۸ ش)، در شیراز، در بیت علم و فضیلت زاده شد. پدرش مرحوم حجت‌الاسلام و المسلمین حاج سیدجمال‌الدین مصباحی، فرزند آیت‌الله حاج سیدعباس مصباحی - از شاگردان آیات عظام: آخوند خراسانی و میرزا محمدتقی شیرازی - و مادرش صبیبه محترمه مرحوم آیت‌الله حاج شیخ محسن فقیه شیرازی موسسه مجله دینی «الاسلام» بوده است.

او در اوایل نوجوانی به تحصیل علوم دینی روی آورد و همراه با دوستان گرامی اش حضرات آیات: مکارم شیرازی و ربانی شیرازی، به محضر حضرات آیات: سیدنورالدین شیرازی و شیخ بهاء‌الدین محلاتی شیرازی شتافت و ادبیات و سطوح را نزد آن بزرگان و مرحوم آیت‌الله حاج شیخ علی ارسنجانی فراگرفت. سپس به اصفهان رفت و سطوح عالی را نزد حضرات آیات: حاج آقا حسین خادمی و حاج سیدمحمدرضا خراسانی آموخت و پس از آن به نجف اشرف مهاجرت کرد و زمانی از دروس آیات عظام: آقای حکیم و آقای خوبی بهره‌مند شد. در سال ۱۳۳۱ به زادگاهش بازگشت و به اقامه جماعت (در بقعه

حجت الاسلام رضایی نیشابوری

حضرت مستطاب حجت الاسلام و المسلمین حاج سید عبدالحسین رضایی نیشابوری، یکی از خطبای مشهور مشهد مقدس به شمار می‌رفت.

معظم له (فرزند حاج میرزا محمد رضایی)، در سال ۱۳۰۷ ش (۱۳۴۷ ق)، در روستای «کفکی» - از توابع نیشابور - زاده شد و پس از تحصیلات نخستین، در سال ۱۳۲۸ ش به نیشابور رفت و تحصیل علوم دینی را آغاز کرد. سپس به مشهد مقدس عزیمت کرد و ادبیات عرب را نزد مرحوم استاد ادیب نیشابوری تکمیل نمود و پس از آن سطوح عالی را نزد حضرات آیات: حاج سید احمد مدرس، شیخ هاشم قزوینی و شیخ کاظم دامغانی و بخشی از علوم عقلی را هم نزد حضرات: شیخ سیف‌الله ایسی و میرزا جواد آقاهرانی فرا گرفت و پس از آن به دروس خارج آیت‌الله العظمی میلانی حاضر شد و پس از وفات ایشان در دروس آیت‌الله حاج آقا حسن قمی شرکت کرد و مبنای علمی‌اش را استوار نمود. وی از جوانی به وعظ و خطابه پرداخت و به تدریج شهرت یافت و در بیوت آیات عظام مشهد حضرات آیات: میلانی، قمی و شیرازی و مجالس مهم مشهد منبر می‌رفت. او اهل مطالعه و تحقیق و شعر و ادب بود و منبرش سرشار از اشعار شعرای قدیم و اخبار و احادیث اهل بیت - علیهم السلام - بود. وی خوش ذوق و خوش برخورد و خوش اخلاق بود و علاوه بر تبلیغ دین، به تألیف و ترجمه هم پرداخت.

برخی از آثارش عبارتند از:

۱. ترجمه عیون اخبار الرضا (ع).
۲. ترجمه ارشاد القلوب (۲ ج).
۳. ترجمه مشکاة الانوار (طبرسی).
۴. ترجمه جواهر السنیه (شیخ حر عاملی).
۵. ترجمه جلد ۷۷ بحار الانوار (مواعظ).
۶. ترجمه الانسان فی مراحل الست (آل علی

شیراز بازگشت و در ماه‌های سرنوشت‌ساز انقلاب اسلامی (نیمه دوم ۱۳۵۷) شبانه‌روز می‌کوشید و می‌خروشید و تظاهرات و اجتماعات عظیم مردم شیراز را رهبری می‌نمود تا انقلاب اسلامی به پیروزی رسید و او شبانه‌روز همراه با خیل مریدان و دوست‌دارانش به حفظ امنیت شهر و نگهداری از مال و جان مردم اشتغال داشت. او موفق شد چندین مسجد را تجدید بنا و تأسیس نماید. مانند تأسیس مسجد و کتابخانه امام صادق و تجدید بنای مساجد: رمضان خان، شکرالله خان، حاج عباس و مسجد جوکار و بقعه سید ذوالفقار. از تألیفات وی کتاب «رهبر ملل» - در اصول عقاید اسلام - است.

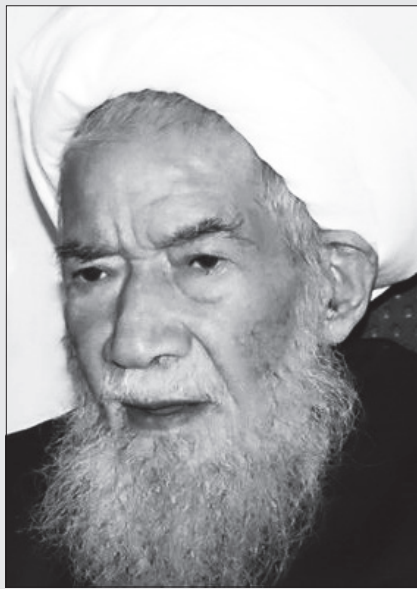
آن مرحوم در ۸۶ سالگی، در روز پنجشنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۳۹۴ ش (۱۵ رجب ۱۴۳۶) بدرود حیات گفت و پیکر پاکش در روز سه‌شنبه ۲۱ اردیبهشت تشییع و پس از نماز آیت‌الله حاج شیخ اسدالله ایمانی - امام جمعه شیراز - بر آن، در بقعه آیت‌الله محلاتی در امامزاده علی بن حمزه به خاک سپرده شد.

سید ذوالفقار) و خطابه و منبر اشتغال ورزید و به عنوان یکی از خطبای مشهور شیراز مطرح شد. آقای محمد مدرس صادقی در کتاب «شیراز امروز» (چاپ ۱۳۳۱) درباره او می‌نویسد:

«ثقة الاسلام آقای سید مجدالدین مصباحی، فرزند حضرت آقای سید جمال و برادرزاده و داماد واعظ شهیر آقای سید جواد مصباحی، با اینکه بیش از ۲۳ سال از عمرشان نمی‌گذرد، بیان سحاری دارند و از فراز منبر با کلمات نافذ خود در نهایت فصاحت، عموم مستمعین را از هر سنخ و طبقه مسحور بیانات مؤثر و شیوای خویش می‌کنند. کلام ایشان از دلی پاک و تابناک برمی‌خیزد و حرفی نیست که بر دل می‌نشیند. ظهر و شب در بقعه سید ذوالفقار اقامه نماز جماعت می‌نماید و در پایان از فراز منبر مردم را به خدمت به خلق و گفتار و پندار نیک دعوت می‌نماید. بقعه سید ذوالفقار که تا چند سال پیش خرابه‌ای بیش نبوده، حال در اثر کوشش و فعالیت معظم له به شکل زیبایی درآمده و محل جماعت مردم و اغلب طلاب علوم دینی شده است...»^۲

آن مرحوم از آغاز جوانی با روحیه سرشار از غیرت و حمیت هاشمی خویش بر علیه ظلم و ستم می‌توفید و می‌خروشید. در جریان نهضت ملی شدن نفت با منبرهایش به مردم روحیه امید می‌بخشید و مورد تقدیر آیت‌الله کاشانی قرار گرفت و پس از کودتای ۲۸ مرداد بازداشت گردید و در جریان انقلاب اسلامی در سال ۱۳۴۲، سخنرانی‌هایش به قدری پرشور و حماسی بود که در روز ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ به همراه حضرات آیات: شیخ بهاء‌الدین محلاتی و شهید دستغیب دستگیر و به تهران و پادگان نظامی عشرت‌آباد منتقل شد و مدت‌ها بازداشت و زندان بود. وی پس از آزادی به خدمت به دین و مذهب اشتغال داشت و در سال ۱۳۵۷ با نطق‌های توفنده و بیان کوبنده خویش به بیان مفاصد رژیم شاه پرداخت تا مجدداً در شهریور ۱۳۵۷ دستگیر و به تهران انتقال داده شد. پس از آزادی، به

۲. شیراز امروز، ص ۶۸.

ساواک بازداشت شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی به یزد بازگشت و امامت جمعه «بهاباد» را بر عهده گرفت و علاوه بر آن، به تدریس فقه و اصول و تفسیر و اخلاق در حوزه علمیه یزد همت گماشت و شاگردان بسیار پرورش داد و علاوه بر آن حدود ۳۰ سال به پاسخگویی به مسائل دین و زدودن شبهات و حل مشکلات مردم و امامت جماعت (در مسجد ریگ) پرداخت. بدون شک وجودش در شهر یزد منشأ خدمات فراوان برای حوزه و روحانیت و عموم مردم بود. او از همه مناصب رایج در حوزه‌های علمیه چشم‌پوشی کرد و برای خدا به شهرش مهاجرت کرد و عمرش را یکسره به تدریس و تألیف و تبلیغ و ترویج دین و مذهب و خدمت به مردم سپری ساخت. از آثارش اسرار عاقبت به خیری (۲ ج) است.

سرانجام آن مرحوم در ۸۴ سالگی، در روز شنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۳۹۴ (۱۳ رجب الخیر ۱۴۳۶ ق) بدرود حیات گفت و پیکر پاکش در روز دوشنبه ۱۴ اردیبهشت تشییع و پس از نماز حضرت آیت‌الله نوری همدانی بر آن در امامزاده جعفر یزد به خاک سپرده شد و در پی درگذشت وی پیام‌های تسلیت متعدد از سوی مراجع تقلید منتشر شد.

- شاهرودی).
- ۷. چهره‌های گلگون (دیوان اشعار).
- ۸. داستانهای ارزنده (۲ ج).
- ۹. داماد خوش اقبال (داستان زلفا و جویبر).
- ۱۰. زندگانی حضرت امام رضا(ع).
- ۱۱. عمار یاسر.
- ۱۲. ازدواج.

آن مرحوم در ۸۴ سالگی، در روز شنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۳۹۴ (۱۳ رجب الخیر ۱۴۳۶) بدرود حیات گفت و پیکرش در روز دوشنبه ۱۴ اردیبهشت تشییع و پس از نماز حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سید محمود قبول درافشان در صحن جمهوری حرم مطهر حضرت علی بن موسی الرضا(ع) به خاک سپرده شد.

آیت‌الله ابوترابی

حضرت مستطاب آیت‌الله آقای حاج میرزا حسن ابوترابی یکی از علمای بزرگ یزد بود.

آن مرحوم در سال ۱۳۱۰ ش (۱۳۵۰ ق) در روستای «زارچ» - از توابع یزد زاده شد و پس از نوجوانی، به تحصیل علوم دینی روی آورد و به یزد مهاجرت کرد و در محضر حضرات آیات: شیخ غلامرضا فقیه خراسانی، شهید صدوقی و سیدعلی محمد کازرونی ادبیات را فرا گرفت. سپس به حوزه علمیه قم آمد و سطوح عالی را نزد حضرات آیات: شیخ محمد فکور یزدی، سید موسی صدر و سید محمد باقر سلطانی طباطبایی آموخت و پس از آن به دروس آیات عظام: آقای بروجردی، محقق داماد، حاج شیخ مرتضی حائری و امام خمینی و دروس تفسیر علامه سید محمد حسین طباطبایی و جلسات اخلاق آیت‌الله سیدرضا بهاء‌الدینی حاضر شد و مبانی علمی‌اش را استوار ساخت. وی در کنار تحصیل به تبلیغ دین و ترویج آرمان‌ها و پیام‌های امام خمینی در شهرهای مختلف پرداخت و چندین بار از سوی